

The Mediating Role of Men's Resilience in the Relationship Between Psychological Flexibility and Domestic Violence Against Women

231

► **1- Akram Malekzadeh**
Phd in psychology,
Department of
psychology, Payame Noor
University(PNU), Tehran,
Iran. (Corresponding Author)
akrammalekzadeh@pnu.ac.ir

► **2- Seyed Abolhasan
Mousavi**
M.A. in psychology,
Department of
psychology, Payame Noor
University(PNU), Tehran,
Iran, Tehran, Iran.

Keywords

Domestic violence against
women, Psychological flex-
ibility, Resilience

Received: 2025/05/31

Revised: 2025/09/03

Accepted: 2026/06/28

Introduction: One of the most serious social problems is domestic violence against women, which can lead to serious physical, psychological and social injuries. The present study was conducted with the aim of investigating the mediating role of men's resilience in the relationship between men's psychological flexibility and domestic violence against women.

Method: The present study was a descriptive correlational research design. The statistical population consisted of 3,958 married women living in Varzaneh city in 2021. Based on Klein's criterion, a sample size of 230 participants was determined and selected through cluster random sampling. Data were collected using the Domestic Violence Against Women Questionnaire developed by Gorbani et al. (2022), the Psychological Flexibility Questionnaire by Bond et al. (2011), and the Resilience Scale developed by Freiborg et al. (2003). The collected data were analyzed using structural equation modeling with SPSS-23 and AMOS-24 software.

Findings: The results showed that psychological flexibility and resilience negatively predict domestic violence against women. There was a significant positive relationship between psychological flexibility and resilience. Also, the full mediation model had a better fit than the partial mediation model, that is, resilience was able to reduce the relationship between psychological flexibility and violence against women.

Discussion: Strengthening the psychological flexibility and resilience of spouses can have positive effects in reducing positive effects to reduce domestic violence against women.

Citation: Malekzadeh A, musavi S A. (2026). The Mediating Role of Men's Resilience in the Relationship Between Psychological Flexibility and Domestic Violence Against Women. Social Welfare Quarterly. 26(2), 229-252. doi:10.32598/refahj.26.2.4212.3
URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-4477-en.html>

Extended Abstract

Introduction

The family is the first and most stable social institution in which human identity and socialization are formed, and its breakdown has profound individual and social consequences (Barros, 2023). One of the most significant threats to the family is domestic violence, which usually occurs from men toward women and includes physical, sexual, and emotional abuse (Ribeiro et al., 2022). Intimate partner violence is the most common form of violence against women worldwide (Miller & McCau, 2019).

This violence has serious physical, psychological, and reproductive consequences. According to the World Health Organization, one in five women experiences domestic violence during her lifetime. In Iran, a study in Tehran showed that 92.14% of married women experienced physical, psychological, sexual, or economic violence from their spouses, with physical violence accounting for 46.71% of cases (Ghorbani et al., 2025). Many cases remain unreported, so the real prevalence is likely higher (Pouri et al., 2015).

Psychological factors affecting domestic violence are crucial to understand. Psychological flexibility—the ability to be aware of and accept internal thoughts and emotions and to regulate behavior according to personal values and situational demands—plays an important role (Gloster et al., 2017). Individuals with higher psychological flexibility act less impulsively and maintain better marital relationships (Twistleton et al., 2020). Lack of flexibility is associated with daily dysfunction and increased likelihood of violent behavior in stressful situations (Grom et al., 2021).

Resilience can serve as a protective factor against domestic violence and may mediate the relationship between cognitive flexibility and psychological outcomes (Kubomi et al., 2022; Biligsazterk & Akbir, 2023). Resilient individuals show better self-control and adaptation in stressful situations, reducing the risk of violent behavior (Fernandez-Philo, 2024). Poor stress management and low resilience in men can increase the likelihood of violent behavior in marital conflicts (Akin & Kai, 2022).

Given the importance of these psychological variables, few studies have examined

the combined role of resilience and cognitive flexibility in men regarding domestic violence. This study aims to investigate the mediating role of resilience in the relationship between cognitive flexibility and domestic violence.

Method

The present research method is descriptive-correlational. The statistical population included all married women of Varzaneh city with a population of 3,958 people in 2021. In this research, multi-stage cluster random sampling method was used. First, out of the five districts of the city, two districts were randomly selected; Then, among the 3 health centers in these two regions, 2 health centers were randomly selected. The number of married women referring to these health centers was 526. Determining the minimum required sample size is very important for structural equation modeling. Many researchers have declared the minimum required sample size to be 200 [30]. Based on this, a sample size of 230 people was selected; Then the participants (married women) answered the domestic violence questionnaire and their spouses answered the psychological flexibility and resilience questionnaires. The tools used in the current research (1) Domestic Violence Against Women Questionnaire developed by Haj-Yahia (1999); (2) Psychological Flexibility Questionnaire (AAQ-II) by Bond et al. (2011); (3) Resilience Questionnaire developed by Freiberg et al. (2003)

Findings

The descriptive statistics of the research variables indicated that the mean, median, and mode values were close to each other, and the skewness and kurtosis values were within the range of -2 to +2, suggesting that the data were normally distributed.

The correlation matrix revealed significant relationships among the study variables. Psychological flexibility had a significant negative relationship with domestic violence ($r = -0.30$, $p < 0.05$), resilience also showed a significant negative relationship with domestic violence ($r = -0.23$, $p < 0.05$), and resilience had a significant positive relationship with psychological flexibility ($r = 0.17$, $p < 0.05$). The structural model showed that psychological flexibility positively influenced resilience ($\beta = 0.31$), resilience negatively affected domestic violence ($\beta = -0.41$),

and psychological flexibility negatively affected domestic violence ($\beta = -0.21$).

Table – 1 Bootstrap Results for the Indirect Effect of Psychological Flexibility on Domestic Violence via Men’s Resilience

Indirect Path	Indirect Effect	Lower 95% CI	Upper 95% CI	p-value
Psychological Flexibility → Resilience → Domestic Violence	0.18	0.07	0.31	< 0.05

The bootstrap results in the table indicate that the indirect effect of psychological flexibility on domestic violence through men’s resilience is statistically significant ,as the p-value is below 0.05 and the 95% confidence interval does not include zero .This confirms the mediating role of men’s resilience in the relationship between psychological flexibility and domestic violence against women.

Discussion

The present study aimed to predict domestic violence against women based on men’s psychological flexibility, with resilience as a mediating variable. The results showed that the proposed model met the research expectations. Psychological flexibility directly predicted domestic violence, indicating that higher psychological flexibility is associated with lower domestic violence. This finding aligns with previous studies (Gold & Marks, 2007; Miller & McCau, 2019; Grom et al., 2021). Individuals with higher psychological flexibility respond mindfully to challenges and avoid resorting to violent behaviors in marital relationships (Band et al., 2011).

A significant negative relationship was also found between resilience and domestic violence, meaning that higher resilience in men reduces the likelihood of violence against their partners. Resilient individuals manage marital stress more effectively, use problem-solving strategies instead of rumination, and are less prone to aggressive behavior (Fernandez-Philo, 2024; Yeh et al., 2020; Cameranesi et al, 2022). Furthermore, resilience significantly mediated the relationship between psychological flexibility and domestic violence. Men with high psychological flexibility

exhibited lower domestic violence, but this effect was strongest when they also possessed high resilience. Resilient individuals maintain self-control, respond constructively in difficult situations, and effectively manage stress without resorting to violence (Miller & McCau, 2019; Luther et al., 1993; Akin & Kai, 2022). In conclusion, men with higher psychological flexibility and resilience are more likely to seek problem-solving strategies rather than using violence in stressful interpersonal situations. These findings suggest that interventions aimed at enhancing psychological flexibility and resilience in men could reduce domestic violence and help prevent family breakdown.

Ethical Considerations

Compliance with Ethical Guidelines

This study was carried out in accordance with the ethical principles governing research involving human participants.

Authors' Contributions

All authors participated equally in the design, implementation, and preparation of all sections of this study.

Funding

This study did not receive any financial support from public, commercial, or non-profit organizations.

Conflict of Interest

The authors declare that there are no actual or potential conflicts of interest related to the content of this article.

Acknowledgments

The authors sincerely appreciate the anonymous reviewers for their valuable comments and constructive suggestions, which significantly contributed to improving the quality of this article.

نقش میانجی تاب‌آوری مردان در ارتباط بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و خشونت خانگی علیه زنان

مقدمه: یکی از جلدی‌ترین هرج و مرج‌های اجتماعی خشونت خانگی علیه زنان است که می‌تواند منجر به آسیب‌های جدی جسمی، روانی و اجتماعی شود. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب‌آوری مردان در ارتباط بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان انجام شد.

روش: پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری زنان متأهل شهر ورزنه با حجم ۳۹۵۸ نفر در سال ۱۴۰۰ بودند. حجم نمونه بر اساس معیار کلامین، ۲۳۰ نفر در نظر گرفته شد و با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های خشونت خانگی علیه زنان حاج یحیی (۱۹۹۹)، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بوند و همکاران (۲۰۱۱) و تاب‌آوری فریبرگ و همکاران (۲۰۰۳) جمع‌آوری و بر اساس معادلات ساختاری با نرم‌افزار *spss-۲۳* و *Amos-۲۴* مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و تاب‌آوری مردان به صورت منفی خشونت خانگی علیه زنان را پیش‌بینی می‌کنند. بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با تاب‌آوری رابطه مثبت وجود داشت. همچنین مدل میانجی کامل از برازش بهتری نسبت به مدل غیرمستقیم برخوردار بود، یعنی تاب‌آوری مردان همراه با انعطاف‌پذیری روان‌شناختی آنان توانسته خشونت علیه زنان را کاهش دهد.

بحث: تقویت انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و تاب‌آوری همسران از جمله عوامل قابل کنترل است که می‌تواند خشونت خانگی علیه زنان را کاهش دهد.

۱. اکرم ملک‌زاده[✉]
دکتر روانشناس، گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
akrammalekzadeh@pnu.ac.ir

۲. سیدابوالحسن موسوی[✉]
کارشناسی ارشد روانشناسی، گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

واژه‌های کلیدی

خشونت خانگی علیه زنان،
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی،
تاب‌آوری.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۱۰

آخرین اصلاح: ۱۴۰۴/۰۶/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۰۷

مقدمه

خانواده نخستین و پایدارترین نهاد اجتماعی است که هویت انسانی و جامعه‌پذیری فرد در آن شکل می‌گیرد (باروز^۱، ۲۰۲۳) و فروپاشی آن پدیده‌ای چندوجهی با پیامدهای عمیق فردی و اجتماعی به شمار می‌رود (سرمدی و خدابخشی، ۲۰۲۳). یکی از مهم‌ترین عوامل آسیب‌زا که امنیت و کارکرد خانواده را تهدید می‌کند، خشونت است.

خشونت خانگی به رفتارهای خشونت‌آمیز یکی از اعضای خانواده نسبت به عضو دیگر اطلاق می‌شود که غالباً از سوی مردان و علیه زنان رخ می‌دهد (ریپرو^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). این نوع خشونت می‌تواند اشکال گوناگونی داشته باشد و معمولاً شامل خشونت شریک صمیمی، کودک‌آزاری و سوءاستفاده از سالمندان است (بوسروپ^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). در میان این اشکال، خشونت شریک صمیمی، شایع‌ترین نوع خشونت علیه زنان در سراسر جهان محسوب می‌شود (میلر و مک‌کاو^۴، ۲۰۱۹).

این خشونت دامنه‌ای از رفتارها از جمله خشونت فیزیکی مانند سیلی‌زدن و لگزدن، خشونت جنسی مانند وادارکردن شریک به رابطه بدون رضایت و سوءرفتار عاطفی نظیر تحقیر، تهدید و بدرفتاری کلامی را در برمی‌گیرد (بوسروپ و همکاران، ۲۰۲۰).

خشونت خانگی علیه زنان یکی از مهم‌ترین مسائل اجتماعی جهان امروز است. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، از هر پنج زن یک نفر در طول زندگی خود خشونت خانگی را تجربه می‌کند (کلمنکو^۵ و همکاران، ۲۰۲۲). این نوع خشونت پیامدهای جدی جسمانی، روانی، جنسی و باروری از جمله عفونت‌های مقاربتی، بارداری ناخواسته و حتی مرگ به همراه دارد (شامو^۶ و همکاران، ۲۰۱۸). آمارهای جهانی نشان‌دهنده شیوع بالای خشونت خانگی علیه زنان در کشورهای مختلف، از جمله کشورهای اروپایی، است؛ به‌طوری‌که بخش

1. Barros

2. Ribeiro

3. Boserup

4. Miller and McCaw

5. Клименко

6. Shamu

قابل توجهی از زنان در طول زندگی خود حداقل یک‌بار خشونت جسمی، روانی یا جنسی را از سوی شریک زندگی تجربه می‌کنند که بیانگر گستردگی این پدیده در جوامع معاصر است (سازمان بهداشت جهانی^۱، ۲۰۲۱).

در ایران نیز خشونت خانگی علیه زنان شیوع قابل توجهی دارد؛ به گونه‌ای که مطالعه‌ای در تهران نشان داد ۱۴/۹۲ درصد از زنان متأهل نسبت به همسرشان خشونت فیزیکی، روانی، جنسی یا اقتصادی را تجربه کرده‌اند که سهم خشونت جسمی در این میان حدود ۶۷/۷۱ درصد بوده است (قربانی و همکاران، ۲۰۲۵). با توجه به پنهان‌ماندن بسیاری از موارد خشونت، آمارهای موجود احتمالاً کمتر از میزان واقعی این پدیده هستند (پوری^۲ و همکاران، ۲۰۱۵).

با توجه به شیوع گسترده خشونت خانگی علیه زنان و پیامدهای عمیق آن، شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر بروز و تداوم این رفتار ضروری به نظر می‌رسد. یکی از متغیرهایی که در سالهای اخیر برای درک و تبیین خشونت علیه زنان مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی شریک زندگی است.

اعتقاد بر این است که کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی که از آن با عنوان سفتی ذهنی نیز یاد می‌شود، با حفظ طرح‌واره‌های شناختی ناسازگار همراه بوده و می‌تواند در شکل‌گیری رفتارهای خشونت‌آمیز نقش داشته باشد (رومر مارتینز^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مجموعه‌ای از فرایندهای قابل آموزش است که به فرد اجازه می‌دهد در برابر افکار و هیجانات درونی آگاه و پذیرا باشد و رفتارش را بر اساس ارزشهای شخصی و مقتضیات موقعیت تنظیم کند؛ این توانایی سازگاری سریع و مؤثر با شرایط گوناگون زندگی را ممکن می‌کند (گلستر^۴ و همکاران، ۲۰۱۷).

1. World Health Organization
3. Romero-Martínez

2. Puri
4. Gloster

پژوهشها نشان می‌دهند افرادی که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بالاتری دارند، واکنشهای تکانشی کمتری از خود نشان می‌دهند و احتمالاً روابط زناشویی و کیفیت تعاملات نزدیک خود را بهتر حفظ می‌کنند؛ به‌طوری‌که سطوح بالای انعطاف‌پذیری با شاخصهای بهتر سلامت روان و کیفیت رابطه همبستگی مثبت نشان داده‌اند (تویسلتون و همکاران^۱، ۲۰۲۰).

فقدان انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با افزایش ناسازگاری در عملکرد روزمره و گرایش به رفتارهای خشونت‌آمیز در موقعیتهای پرتنش مرتبط است؛ به‌ویژه در شرایطی مانند مصرف الکل یا خشم فراگیر که کمبود انعطاف‌پذیری می‌تواند مانع بازدارندگی رفتار خشونت‌آمیز شود (گروم^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). از سوی دیگر، سطح بالای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به افراد توانایی می‌دهد سبک رفتاری خود را در مواجهه با تهدیدهای مرتبط با ارزشهای شخصی تغییر دهند و با شرایط متغیر سازگار شوند؛ همین توانمندی یکی از پیش‌بینهای مهم کیفیت و پایداری رابطه زناشویی به شمار می‌آید (تویسلتون و همکاران، ۲۰۲۰).

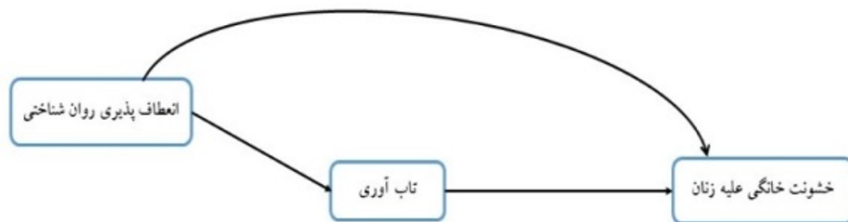
اگرچه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در تبیین خشونت خانگی نقش مهمی دارد، اما خشونت خانگی پدیده‌ای چندبعدی است که تحت‌تأثیر عوامل متعددی شکل می‌گیرد. مطالعات نشان می‌دهد تاب‌آوری^۳ می‌تواند به‌عنوان عامل محافظتی در برابر خشونت خانگی عمل کند و با کاهش احتمال بروز یا تداوم رفتارهای خشونت‌آمیز همراه است (کوئبومی^۴ و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر تاب‌آوری قادر است نقش میانجی را بین انعطاف‌پذیری شناختی و پیامدهای روان‌شناختی ایفا کند؛ بنابراین می‌تواند توضیح‌دهنده پیوند میان کاهش انعطاف‌پذیری شناختی و افزایش ریسک رفتاری (شامل گرایش به خشونت) باشد (بیلیگزاترک و اکبیر^۵، ۲۰۲۳). مدل مفهومی این رابطه در شکل ۱ نشان داده شده است:

1. Twiselton
4. Koohboomi

2. Grom
5. BilgizÖztürk and Akbayır

3. Resilience

شکل ۱: مدل پیشنهادی پژوهش

از منظر رشدی، تاب‌آوری در خانواده بیانگر توانایی، در مواجهه و سازگاری با چالشهایی است که در گذارهای مختلف زندگی تجربه می‌شود (ماستن و رسیلینت^۱، ۲۰۲۱). تاب‌آوری یک فرایند پویا و چندسطحی است که از تعامل عوامل عصبی‌زیستی، اجتماعی و فردی پدید می‌آید و از بروز رفتارهای ضداجتماعی و پرخاشگرانه عمل کند؛ در زمینه روابط زناشویی، افراد تاب‌آور در موقعیتهای تنش‌زا بهتر خودکنترلی و سازگاری نشان می‌دهند و در نتیجه احتمال رفتارهای خشونت‌آمیز در آنها کمتر است (فرناندز-فیلو^۲، ۲۰۲۴).

تحقیقات نشان می‌دهد افراد دارای تاب‌آوری بالا، در مواجهه با عوامل استرس‌زایی مانند تعارضات زناشویی، ناراحتی روانی کمتری تجربه می‌کنند و از ظرفیت تاب‌آوری برای مهار استرسهای حاد بهره می‌گیرند (آکین و کای^۳، ۲۰۲۲). در مقابل، ناتوانی در مدیریت تنشهای روانی می‌تواند زمینه‌ساز بروز رفتارهای ناسازگارانه، از جمله خشونت در روابط زناشویی شود. خشونت خانگی علیه زنان، با تأثیرگذاری بر قربانیان، فرزندان و شبکه خانواده و روابط اجتماعی، پیامدهای گسترده و بحران‌سازی برای جامعه به همراه دارد (مولینا و ماتود^۴، ۲۰۲۴).

1. Cameranesi
3. Akin and Kaya

2. FernándezFillol
4. Molina and Matud

شواهد نشان می‌دهد در شرایط تنش‌زای زناشویی، فقدان انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری روان‌شناختی در مردان می‌تواند احتمال گرایش به رفتارهای خشونت‌آمیز را افزایش دهد. از این‌رو، نادیده‌گرفتن عوامل روان‌شناختی و شخصیتی همسران (مردان) در تبیین خشونت خانگی علیه زنان، می‌تواند به تشدید آسیب‌های فردی و اجتماعی منجر شود. با وجود اهمیت این متغیرها، تاکنون هیچ مطالعه‌ای به بررسی نقش انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری همسران (مردان) در خشونت خانگی علیه زنان نپرداخته است؛ بلکه پژوهش‌های موجود عمدتاً بر انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری خود زنان قربانی متمرکز بوده‌اند و از ارتکاب خشونت توسط مردان غفلت کرده‌اند. این در حالی است که برای پیشگیری مؤثر از خشونت خانگی، شناخت ویژگی‌های شناختی و روان‌شناختی فرد مرتکب (همسر) ضروری به نظر می‌رسد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب‌آوری در رابطه بین انعطاف‌پذیری شناختی مردان و خشونت خانگی علیه همسران انجام شده است شکل ۱، مدل مفهومی پیشنهادی پژوهش را نشان می‌دهد.

روش

طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان

روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل همه زنان متأهل شهر ورزنه به تعداد ۳۹۵۸ نفر در سال ۱۴۰۱ بود. نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد؛ بدین‌صورت که ابتدا از میان پنج منطقه شهر، دو منطقه به‌صورت تصادفی انتخاب شد و سپس از میان سه مرکز بهداشت موجود در این دو منطقه، دو مرکز بهداشت به‌طور تصادفی انتخاب شد. تعداد زنان متأهل مراجعه‌کننده به این مراکز ۵۲۶ نفر بود.

تعیین حجم نمونه در پژوهش‌های آماری از اهمیت بالایی برخوردار است. در این مطالعه،

در گام نخست حجم نمونه بر اساس دیدگاه **کلاین (۲۰۱۶)** تعیین شد؛ به‌طوری‌که حداقل حجم نمونه لازم حدود ۲۰۰ نفر گزارش کرده‌اند لذا حجم ۲۳۰ نفر در نظر گرفته شد. برای ارزیابی دقیق‌تر کفایت حجم نمونه برای تحلیل عاملی تأییدی مقدار شاخص KMO برابر ۰/۷۳ محاسبه شد که نشان‌دهنده کفایت قابل قبول حجم نمونه است.

همچنین شاخصهای برازش مدل تحلیل عاملی تأییدی $\chi^2/df=2/88$ ، $SRMR=0/06$ و $RMSEA=0/06$ ، $TLI=0/93$ ، $CFI=0/92$ داشتند که تأیید دیگری بر کفایت حجم نمونه و مناسب بودن مدل اندازه‌گیری است. همچنین در این پژوهش، زنان متأهل به پرسشنامه خشونت پاسخ دادند و همسران آنان پرسشنامه‌های انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و تاب‌آوری را تکمیل کردند.

ابزارهای گردآوری داده‌ها

الف. پرسشنامه خشونت خانگی علیه زنان **حاج یحیی (۱۹۹۹)**: پرسشنامه خشونت علیه زنان حاج یحیی ابزاری است که به منظور سنجش تجربه انواع خشونت خانگی علیه زنان طراحی شده است. این پرسشنامه در پژوهش **قربانی و همکاران (۲۰۲۲)** روی نمونه‌ای از زنان متأهل تهرانی موردبررسی و هنجاریابی قرار گرفت. نسخه فارسی این ابزار شامل ۳۲ گویه است که چهار مؤلفه اصلی خشونت علیه زنان شامل خشونت روان‌شناختی، خشونت جسمانی، خشونت جنسی و خشونت اقتصادی را ارزیابی می‌کند.

گویه‌های پرسشنامه بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از «هرگز» (۱) تا «همیشه» (۵) نمره‌گذاری می‌شوند؛ به‌طوری‌که کسب نمره بالاتر نشان‌دهنده تجربه بیشتر خشونت خانگی است. حداقل نمره قابل کسب در این پرسشنامه ۳۲ و حداکثر نمره ۱۶۰ است. روایی سازه ابزار با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی بررسی و تأیید شد و تمامی بارهای عاملی گویه‌ها در مؤلفه‌های مربوطه معنادار گزارش شدند. همچنین پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب

آلفای کرونباخ در سطح مطلوب گزارش شد که نشان‌دهنده همسانی درونی مناسب ابزار برای سنجش خشونت علیه زنان در جامعه ایرانی است. در پژوهش حاضر نیز پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/81$ به دست آمد که بیانگر پایایی قابل قبول ابزار در نمونه مورد مطالعه است.

ب. پرسشنامه انعطاف‌پذیری روانی: پرسشنامه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی یا پذیرش عمل (AAQ-II) توسط بوند و همکاران (۲۰۱۱) ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۷ گویه است و در طیف لیکرت هرگز (۱) تا همیشه (۷) نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالاتر نشان‌دهنده میزان بیشتر انعطاف‌پذیری روان‌شناختی یا پذیرش عمل خواهد بود. بوند و همکاران میزان پایایی این پرسشنامه را $0/91$ درصد گزارش کردند (باند و همکاران)، در پژوهش دیگر میزان همسانی موازی این پرسشنامه را بر اساس آلفای کرونباخ برای پسران $0/85$ و برای دختران $0/87$ درصد گزارش کردند (ایمانی، ۲۰۱۶). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ $0/79$ به دست آمد.

ج. پرسشنامه تاب‌آوری تجدیدنظرشده تاب‌آوری (RSA): پرسشنامه تاب‌آوری توسط فریبرگ و همکاران^۱ (۲۰۰۳) ساخته شد و دارای ۳۷ گویه است که در دامنه ۵ درجه‌ای کاملاً مخالفم (نمره صفر) تا کاملاً موافقم (نمره ۴) نمره‌گذاری می‌شود و دارای ۵ خرده‌مقیاس شایستگی فردی، مقیاس شایستگی اجتماعی، حمایت اجتماعی، انسجام خانواده و ساختارها و سازه‌های فردی است.

فریبرگ و همکاران ثبات درونی بالایی را برای همه مؤلفه‌ها از دامنه $0/93$ تا $0/74$ بیان کردند و برای کل پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ $0/93$ درصد گزارش کردند. در مطالعه‌ای روایی همگرایی و روایی واگرا با مقیاس پرخاشگری باس و پری تأیید شد، میزان پایایی آزمون اصلاح‌شده ۳۷ سؤالی با روش آلفای کرونباخ $0/89$ به دست آمد (چالمه، ۲۰۱۳) و در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ $0/76$ به دست آمد.

1. Friberg

یافته‌ها

در بین زنان متأهل مورد مطالعه ۴۷ درصد با بیشترین نسبت دارای تحصیلات دیپلم و ۱/۱ درصد با کمترین نسبت، بی‌سواد بودند و در بین شوهران آنها نیز ۵۷ درصد با بیشترین نسبت دارای تحصیلات دیپلم و ۶/۳ درصد با کمترین نسبت، بی‌سواد بودند.

جدول ۱- داده‌های توصیفی متغیرهای مورد پژوهش در افراد نمونه

شاخصهای آماری متغیرها	تعداد	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
خشونت خانگی علیه زنان	۲۳۰	۴۲/۹۲	۷۵/۰۰	۸۵/۰۰	۷/۱۰	۰/۱۳۰	۰/۰۳۸
تاب‌آوری	۲۳۰	۲۱/۸۳	۱۱۳/۰۰	۱۱۷/۰۰	۵/۹۳	-۰/۹۶۱	۱/۹۲۸
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	۲۳۰	۲۶/۹۶	۲۶/۰۰	۳۰/۰۰	۷/۴۲	۰/۱۴۶	-۰/۸۹۵

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد همه متغیرها مقادیر میانگین، میانه و مد تقریباً به هم نزدیک هستند که این نشان می‌دهد نمرات نرمال هستند. از طرفی میزان چولگی و کشیدگی متغیرها در بازه (۲+ تا ۲-) قرار دارد که نشان‌دهنده عدم انحراف شدید از توزیع نرمال است. فرضیه اصلی، آزمون مدل مفروض نقش واسطه‌گری تاب‌آوری همسران برای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و خشونت خانگی علیه زنان است. جدول ۲ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج به دست آمده، بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با خشونت خانگی ($r=0/30, P<0/05$) رابطه منفی و معنادار، بین تاب‌آوری نیز با خشونت خانگی ($r=0/23, P<0/05$) رابطه منفی و معنادار و بین تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی ($r=0/17, P<0/05$) رابطه مثبت معنادار وجود دارد.

جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳
۱- خشونت خانگی	۱		
۲- انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	۰/۳۰**	۱	
۳- تاب‌آوری	-۰/۲۳**	۰/۱۷**	۱

این جدول نتایج تقریبی آزمونهای نرمال‌بودن داده‌ها را برای متغیرهای پژوهش نشان می‌دهد. پیش از آزمون فرضیه‌های پژوهش و به‌منظور بررسی امکان استفاده از روشهای آماری پارامتریک، نرمال‌بودن توزیع داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش بررسی شد. برای این منظور از آزمونهای کولموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک استفاده شد. نتایج این آزمونها در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳- نتایج آزمونهای نرمال‌بودن داده‌ها برای متغیرهای پژوهش

متغیر	معنی داری (p)	آماره شاپیرو-ویلک (W)	معنی داری (p)	آماره کولموگروف-اسمیرنوف (D)
خشونت خانگی	۰/۲۲	۰/۹۹۵	۰/۲۰	۰/۴۵
تاب‌آوری	۰/۱۲	۰/۹۹۳	۰/۱۰	۰/۵۶
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	۰/۱۶	۰/۹۹۴	۰/۱۵	۰/۵۰

مقادیر آماره‌های کولموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک نشان می‌دهد که تمامی متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال هستند، زیرا مقادیر معنی‌داری (p) بزرگ‌تر از ۰/۰۵ هستند. بنابراین، داده‌ها برای انجام تحلیلهای آماری پارامتریک مناسب هستند. پس از تأیید نرمال‌بودن داده‌ها، فرضیه پژوهش با استفاده از مدلیابی معادلات ساختاری موردبررسی قرار گرفت. به‌منظور ارزیابی برازش مدل پیشنهادی، شاخصهای برازش برای مدل اولیه و مدل نهایی محاسبه شد. نتایج این شاخصها در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۳- شاخصهای برازش مدل نقش میانجی تاب‌آوری مردان در ارتباط بین انعطاف‌پذیری

روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان

شاخص	مقادیر مطلوب	مدل اولیه	مدل نهایی
P	$< 0/05$	0/001	0/001
CMIN/DF	< 0.5 (ترجیحاً کمتر از ۳)	5/271	3/851
GFI	$\leq 0/90$	0/868	0/967
CFI	$\leq 0/90$	0/847	0/939
TLI	$\leq 0/90$	0/694	0/937
IFI	$\leq 0/90$	0/901	0/940
RMSEA	$< 0/08$ (ترجیحاً کمتر از 0/05)	0/077	0/048

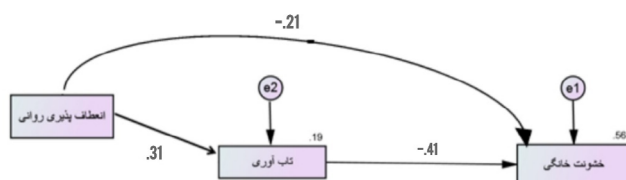
بر اساس نتایج جدول ۳، شاخصهای برازش نشان می‌دهند که مدل نهایی از برازش مناسبی با داده‌های پژوهش برخوردار است. مقدار نسبت کای‌دو به درجه آزادی $CMIN/DF = 3/85$ در دامنه قابل قبول قرار دارد و مقادیر شاخصهای برازش تطبیقی و افزایشی شامل GFI، CFI، TLI و IFI همگی بالاتر از مقدار آستانه 0/90 هستند. همچنین مقدار RMSEA برابر با 0/048 بوده که کمتر از حد 0/08 و در محدوده مطلوب قرار دارد.

در مجموع، این یافته‌ها حاکی از آن است که مدل نهایی توانایی مناسبی در تبیین روابط بین متغیرها داشته و نقش میانجی تاب‌آوری مردان در ارتباط بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان مورد تأیید قرار می‌گیرد.

نتایج جدول ۴ نشان‌دهنده میزان اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرها نسبت به خشونت خانگی است. مسیر مستقیم تاب‌آوری بر خشونت خانگی $(-0/44)$ است که این مقدار به لحاظ آماری معنادار است. مسیر مستقیم انعطاف‌پذیری روانی و تاب‌آوری بر خشونت خانگی منفی و معنادار است.

همان‌گونه که شکل ۲ نشان می‌دهد در مدل آزمون‌شده پژوهش، مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

شکل ۲- مدل ساختاری همراه با ضرایب مستقیم اثر متغیرهای مستقل بر خشونت خانگی

مطابق تصویر (۲)، مدل ساختاری نشان داد انعطاف‌پذیری بر تاب‌آوری تأثیر مثبت دارد (۰/۳۱) تا آوری بر خشونت خانگی تأثیر منفی دارد (۰/۴۱-) و انعطاف‌پذیری بر خشونت خانگی تأثیر منفی دارد (۰/۲۱-).

جدول ۴- نتایج بوت‌استرپ اثر غیرمستقیم انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بر خشونت خانگی با

نقش میانجی تاب‌آوری مردان

معناداری (P)	حد بالای فاصله اطمینان ۹۵ درصد	حد پایین فاصله اطمینان ۹۵ درصد	اثر غیرمستقیم	مسیر غیرمستقیم
$p < 0/05$	۰/۳۱	۰/۰۷	۰/۱۸	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی ← تاب‌آوری ← خشونت خانگی

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بر خشونت خانگی از طریق تاب‌آوری مردان بر اساس روش بوت‌استرپ معنادار است؛ به‌گونه‌ای که مقدار P کمتر از سطح آلفای ۰/۰۵ بوده و فاصله اطمینان ۹۵ درصدی صفر را دربر نمی‌گیرد. بر این اساس، شرط اصلی برای تأیید متغیر میانجی فراهم شده است.

همچنین با توجه به این‌که معناداری روابط بر مبنای مقادیر بحرانی ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵ درصد و ۲/۵۸ در سطح اطمینان ۹۹ درصد ارزیابی می‌شود، نتایج حاکی از آن است که مسیر غیرمستقیم موردنظر از نظر آماری معنادار بوده و تاب‌آوری مردان به‌عنوان یک میانجی معنادار در رابطه بین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مردان و خشونت خانگی علیه زنان ایفای نقش می‌کند.

بحث

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی خشونت خانگی علیه زنان بر اساس انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با واسطه‌گری تاب‌آوری همسران انجام شد. نتایج نشان داد که مدل به‌دست‌آمده از برازش مطلوبی برخوردار است. انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به‌طور مستقیم می‌تواند خشونت خانگی علیه زنان را پیش‌بینی کند. به این معنا که با افزایش انعطاف‌پذیری شناختی، خشونت خانگی کاهش پیدا کرده است این نتایج با نتایج به‌دست‌آمده از برخی مطالعات همسو است (روبرو و مارتینز، ۲۰۲۳، گلد و مارکس^۱، ۲۰۰۷، میلر و مک‌کاو، ۲۰۱۹، گروم و همکاران، ۲۰۲۱).

در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بالاتری دارند در حین عمل، با آگاهی واکنش نشان می‌دهند (هایز، ۲۰۱۱). این افراد الگوی رفتاری مشابهی را در زندگی زناشویی تکرار می‌کنند. لذا توجه به اهمیت بالای روابط خانوادگی و زناشویی برای آنان، در مواجهه با تنشها و چالشها، راهبردهای سازگارانه‌ای را به کار می‌گیرند که از آسیب‌پذیری رابطه جلوگیری می‌کند (باند و همکاران، ۲۰۱۳)؛ و در موقعیتهای مختلف زندگی به‌واسطه انعطاف‌پذیری به رفتارهای خشونت‌آمیز متوسل نمی‌شود (گلد و مارکس، ۲۰۰۷).

1. Gold Goldand Marx

از دیگر نتایج پژوهش حاضر رابطه منفی و معنادار بین تاب‌آوری و خشونت خانگی بود؛ به این معنا که با افزایش تاب‌آوری مردان، خشونت خانگی علیه زنان کاهش یافت. این نتایج با برخی مطالعات همسو بود (فرناندز-فیلو، ۲۰۲۴) (یه^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد هر چه تاب‌آوری بیشتری داشته باشند در مقابل چالش‌هایی است که در طول هر گذار زندگی خانوادگی با آن مواجه می‌شوند، بیشتر مقاوم خواهند بود (کمرانسی و همکاران، ۲۰۲۲). و تاب‌آوری به فرد کمک می‌کند تا در برابر رفتارهای پرخاشگرانه و ضداجتماعی مقاومت کند و به شکل سازش‌یافته‌تری رفتار کند. لذا افرادی که دارای تاب‌آوری بالاتری هستند در موقعیتهای تنش‌زای زندگی زناشویی معمولاً با آرامش و نرمش بیشتری عمل می‌کنند و کمتر گرایش به رفتارهای تهاجمی دارند. افراد با تاب‌آوری بیشتر بجای نشخوار ذهنی، روش حل مسئله را در پیش می‌گیرند که منجر به کاهش رفتار خشونت‌آمیز را می‌شود.

از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر نقش میانجی تاب‌آوری در رابطه بین خشونت خانگی و انعطاف‌پذیری بود که این رابطه از لحاظ آماری معنادار بود. به این معنا که افراد با انعطاف‌پذیری روان‌شناختی خشونت خانگی کمتری نشان می‌دهند اما زمانی که این افراد مجهز به سازوکارهای تاب‌آوری باشند خشونت به حداقل میزان خود می‌رسد این نتیجه با نتایج به‌دست‌آمده از بعضی مطالعات همسو است (ازترک و اکبیر، ۲۰۲۳؛ میلر و مک‌کاو، ۲۰۱۹؛ لوتر و همکاران، ۱۹۹۳).

در تبیین این یافته می‌توان گفت مردان زمانی کمتر خشونت خانگی علیه زنان نشان می‌دهند که از لحاظ شناختی انعطاف‌پذیر باشند و بتوانند یک مسئله را از جنبه‌های مختلف ببینند. این افراد هرگز به یک مسئله به‌صورت تک‌بعدی نمی‌نگرند و داشتن ویژگی تاب‌آوری می‌تواند رابطه بین خشونت خانگی و انعطاف‌پذیری را بهتر توضیح دهد؛ به این معنا که اگر

1. Ye

فرد بتواند در شرایط دشوار و زمانی که رویدادهای ناگوار رخ می‌دهد همچنان پاسخگویی ارائه دهد که مشکلات را پشت سر بگذارد خودبه‌خود خشونت خانگی علیه همسرش نشان نمی‌دهد؛ چون خشونت شرایط را بغرنج‌تر کرده و درواقع پاسخ نامناسبی برای یک شرایط دشوار است.

افراد با تاب‌آوری بالاتر، در مواجهه با رویدادهای عاطفی خشنی و مبهم، بیشتر احساسات مثبت نشان می‌دهند، لذا در شرایط دشوار زندگی زناشویی هم می‌توانند در مواجهه با موقعیتهای بحرانی موفق عمل کنند؛ و چون به مکانیزم خودکنترلی مجهز هستند خشونت نشان نمی‌دهند؛ و این تاب‌آوری را می‌توان به‌عنوان پتانسیلی برای مهار عوامل استرس‌زای حاد در نظر گرفت (آکین و کای، ۲۰۲۲)

بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که مردان دارای انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری روان‌شناختی بالاتر، در موقعیتهای تنش‌زای زناشویی به‌جای واکنشهای هیجانی و خشونت‌آمیز، عمدتاً راهبردهای مسئله‌محور را در پیش می‌گیرند. به‌عبارت دیگر، به‌کارگیری خشونت با ویژگیهای ذاتی انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری مغایرت اساسی دارد؛ به‌گونه‌ای که این دو مقوله عملاً قابل جمع با یکدیگر نیستند.

درواقع، انعطاف‌پذیری شناختی و تاب‌آوری از یک سو فرد را در برابر شرایط استرس‌زا مصون می‌دارند و از سوی دیگر توانش اجتماعی او را در مواجهه با مشکلات بین‌فردی بهبود می‌بخشند. این فرایند درنهایت احتمال استفاده از خشونت را - که خود نوعی وضعیت تهدیدآمیز تلقی می‌شود - کاهش داده و فرد را به حل تعارضات زناشویی سوق می‌دهد.

با توجه به این یافته‌ها، برای کاهش معضل خشونت خانگی علیه زنان، توصیه می‌شود برنامه‌های آموزشی مداخله‌ای بر محور افزایش تاب‌آوری و آموزش فنون انعطاف‌پذیری شناختی به مردان طراحی و اجرا شود. یادگیری این تکنیکها نه‌تنها می‌تواند از بروز رفتارهای خشونت‌آمیز پیشگیری کند، بلکه چه‌بسا بتواند از فروپاشی کانون خانواده نیز جلوگیری کند.

ملاحظات اخلاقی

رعایت اصول اخلاقی

این پژوهش با رعایت کامل اصول و موازین اخلاقی حاکم بر پژوهشهای مرتبط با شرکت‌کنندگان انسانی انجام شده است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در مراحل طراحی پژوهش، اجرای مطالعه، تحلیل و نگارش مقاله مشارکت داشته‌اند و سهم آنان در انجام این پژوهش یکسان بوده است.

حمایت مالی

این پژوهش بدون دریافت هرگونه حمایت یا تأمین مالی از سوی سازمانها، نهادها یا مؤسسات دولتی و غیردولتی انجام شده است.

تعارض منافع

نویسندگان اظهار می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافع مالی، سازمانی یا شخصی مرتبط با موضوع این پژوهش وجود ندارد.

سپاسگزاری

نویسندگان از داوران محترم به دلیل ارائه پیشنهادها، دیدگاهها و نقدهای ارزشمند که در ارتقای کیفیت و بهبود این پژوهش مؤثر بوده است، صمیمانه قدردانی می‌کنند.

- Akın Işık, R., & Kaya, Y. (2022). The relationships among perceived stress, conflict resolution styles, spousal support and marital satisfaction during the COVID 19 quarantine. *Current Psychology*, 41(6), 3328–3338. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-02737-4>
- Amani, M. (2016). Investigating the factor structure of the Psychological Flexibility Questionnaire in students. *Journal of Education and Learning Studies*, 8(1), 162–181. (In Persian) <https://doi.org/10.22099/jqli.2016.3830>
- Barros, C. (2023). Facing uncertainty: The role of the family in the development of identities. *Zero-a-seis*, 25(47), 322–341.
- Bilgiz Öztürk, Ş., & Bilgiz Akbayır, S. (2023). The Mediator Role of Psychological Resilience in the Relationship of Cognitive Flexibility and Fear of COVID-19. *Journal of Family Counseling and Education*, 8(1), 41–56. <https://doi.org/10.32568/jfcec.1270737>
- Bond, F. W., Hayes, S. C., Baer, R. A., Carpenter, K. M., Guenole, N., Orcutt, H. K., Waltz, T., & Zettle, R. D. (2011). Preliminary psychometric properties of the Acceptance and Action Questionnaire–II: A revised measure of psychological inflexibility and experiential avoidance. *Behavior Therapy*, 42(4), 676–688. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2011.03.007>
- Boserup, B., McKenney, M., & Elkbulli, A. (2020). Alarming trends in US domestic violence during the COVID-19 pandemic. *The American Journal of Emergency Medicine*, 38(12), 2753–2755. <https://doi.org/10.1016/j.ajem.2020.04.077>
- Cameranesi, M., Theron, L., Höltege, J., Jefferies, P., & Ungar, M. (2022). Understanding the mechanisms through which family risk affects adolescent mental health: A model of multisystemic resilience in context. *Children*, 9(4), 546. <https://doi.org/10.3390/children9040546>
- Chalmeh, R. (2011). Psychometric properties of the Resilience Scale for Adults in a group of prisoners: validity, reliability and factor structure. *Journal of Psychological Models and Methods*, 1(4), 31–42. (In Persian)
- Fernández Fillol, C., Hidalgo Ruzzante, N., Perez Garcia, M., Hyland, P., Shevlin, M., & Karatzias, T. (2024). The role of resilience in the relationship between intimate partner violence severity and ICD 11 CPTSD severity. *European Journal of Psychotraumatology*, 15(1), Article 2285671. <https://doi.org/10.1080/20008066.2023.2285671>
- Friborg, O., Hjemdal, O., Rosenvinge, J. H., & Martinussen, M. (2003). A new rating scale for adult resilience: What are the central protective resources behind healthy adjustment? *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 12(2), 65–76.
- Gloster, A. T., Meyer, A. H., & Lieb, R. (2017). Psychological flexibility as a malleable public health target: Evidence from a representative sample. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 6(2), 166–171. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2017.02.003>
- Gold, S. D., & Marx, B. P. (2007). Gay male sexual assault survivors: The relations among internalized homophobia, experiential avoidance, and psychological symptom

- severity. *Behaviour Research and Therapy*, 45(3), 549–562. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2006.05.006>
- Ghorbani, S. S., Ghaffari, M., Halimi, A., Farhadi Babadi, K., & Hashemi Nazari, S. (2025). Prevalence of intimate partner violence against women and its contributing factors in Tehran, Iran. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran*, 39, 73. (In Persian) <https://doi.org/10.47176/mjiri.39.73>
- Ghorbani, S. S., Ghaffari, M., & Hashemi Nazari, S. S. (2022). Psychometric properties of Haj-Yahia's questionnaire of violence against women in a sample of married women in Tehran, Iran. *BMC Public Health*, 22, 448. (In Persian) <https://doi.org/10.1186/s12889-022-12831-8>
- Grom, J. L., Maloney, M. A., Parrott, D. J., & Eckhardt, C. I. (2021). Alcohol, trait anger, and psychological flexibility: A laboratory investigation of intimate partner violence perpetration. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 19, 100–107. <https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2021.01.006>
- Haj-Yahia, Muhammad M. (1999). Wife abuse and its psychological consequences as revealed by the First Palestinian National Survey on Violence Against Women. *Journal of Family Psychology*, 13(4), 642–662. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.13.4.642>
- Hayes, S. C., Strosahl, K. D., & Wilson, K. G. (2011). *Acceptance and commitment therapy: The process and practice of mindful change*. Guilford press.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling (4th ed.)*. Guilford Press.
- Клименко, І., & Конев, О. (2022). Вивчення інтенсивності та видів насилля у сім'ях військовослужбовців [Study of the intensity and types of violence in military families]. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 12. *Психологічні науки*, 20(65), 24–33. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.20\(65\).03](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.20(65).03)
- Koohboomi, Z., Ghamari, M., & Hosseinian, S. (2022). Predicting quality of life and domestic violence against women during COVID-19 quarantine based on resilience and coping styles. *Journal of Kermanshah University of Medical Sciences*, 26(2), e120264. <https://doi.org/10.5812/jkums-120264>
- Luthar, S. S., Doernberger, C. H., & Zigler, E. (1993). Resilience is not a unidimensional construct: Insights from a prospective study of inner-city adolescents. *Development and Psychopathology*, 5(4), 703–717. <https://doi.org/10.1017/S0954579400006246>
- Masten, A. S. (2021). *Resilience in developmental systems: Principles, pathways, and protective processes in research and practice*. In M. Ungar (Ed.), *Multisystemic resilience: Adaptation and transformation in contexts of change* (pp. 113–134). Oxford University

- Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190095888.003.0007>
- Miller, E., & McCaw, B. (2019). Intimate partner violence. *New England Journal of Medicine*, 380(9), 850–857. <https://doi.org/10.1056/NEJMra1807166>
 - Molina, J. E., & Matud, M. P. (2024). Intimate Partner Violence and Mental Distress, Post-Traumatic Stress Symptoms and Life Satisfaction in Colombian Women. *Behavioral Sciences*, 14(10), Article 940. <https://doi.org/10.3390/bs14100940>
 - Puri, M., Misra, G., & Hawkes, S. (2015). Hidden voices: Prevalence and risk factors for violence against women with disabilities in Nepal. *BMC Public Health*, 15(1), 1–1.
 - Ribeiro, R., Almeida, I., Saavedra, R., Caridade, S., Oliveira, A., Santos, M., & Soeiro, C. (2022). The different contexts of domestic violence before and during the COVID 19 pandemic: A Portuguese overview. *Victims & Offenders*, 17(8), 1224–1240. <https://doi.org/10.1080/15564886.2022.2052214>
 - Romero-Martínez, Á., Lila, M., Sarrate-Costa, C., Comes-Fayos, J., & Moya-Albiol, L. (2023). Neuropsychological performance, substance misuse, and recidivism in intimate partner violence perpetrators. *Psychosocial Intervention*, 32(2), 69. <https://doi.org/10.5093/pi2022a7>
 - Sarmadi, Y., & Khodabakhshi-Koolae, A. (2023). Psychological and social consequences of divorce emphasis on children well-being: A systematic review. *Preventive Counseling*, 4(2), 1-34. <https://doi.org/10.22098/jpc.2023.12578.1162>
 - Shamu, S., Abrahams, N., Temmerman, M., Musekiwa, A., & Zarowsky, C. (2018). Intimate partner violence, forced first sex and adverse reproductive health outcomes among women accessing maternal and child health care in Zimbabwe. *BMC Public Health*, 18, Article 971. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-5464-z>
 - Twiselton, K., Stanton, S. C. E., Gillanders, D., & Bottomley, E. (2020). Exploring the links between psychological flexibility, individual well-being, and relationship quality. *Personal Relationships*, 27(4), 880–906. <https://doi.org/10.1111/per.12344>
 - World Health Organization. (2021). Violence against women prevalence estimates, 2018: Global, regional and national prevalence estimates for intimate partner violence against women and global and regional prevalence estimates for non-partner sexual violence against women. *The Lancet*, 398(10296), 803–813.
 - Ye, B., Zhou, X., Im, H., Liu, M., Wang, X. Q., & Yang, Q. (2020). Epidemic rumination and resilience on college students' depressive symptoms during the COVID-19 pandemic: The mediating role of fatigue. *Frontiers in Public Health*, 8, 560983. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2020.560983>